

Posudek oponenta rigorózní práce Mgr. Moniky Barnetové
Důvody vzniku závazků v římském právu

Autora Mgr. Monika Barnetová předložila svou rigorózní práci na téma vzniku obligací v římském právu, tedy na téma, které co do svého významu představuje osu právního myšlení v soukromém právu.

Ve stručném úvodním slově (str. 1 – 2) objasňuje autorka hlavní zaměření své práce. V této souvislosti velmi případně vystihuje význam římského pojetí obligací pro kontinentální právní systémy. Současně připomíná, že „pochopení základů římského práva je nezbytným předpokladem porozumění právní systematice a logice jako takové“ (str. 1). Autorka dále nastiňuje rozvržení témat v rámci předložené práce. Již z tohoto úvodu je zřejmé, že autorka postupovala při výkladu velmi promyšleně.

Po výše zmíněném úvodním slovu následují dvě úvodní kapitoly. V první kapitole (Pojem obligace v římském právu, str. 3 – 16) se autorka věnuje definici závazkového vztahu v římskoprávním pojetí a nastiňuje některá specifika, která z toho vyplývají (např. typovou vázanost civilních obligací a na to navazující téma obligací honorárních). Druhá kapitola (Vývoj závazkového práva, str. 17 – 25) je velmi pěkně vylíčena cesta, kterou závazkové vztahy v římském právu urazily.

Následuje vlastní analytická část práce, rozvržená do pěti kapitol.

V pořadí čtvrtá kapitola (Důvody vzniku závazků, str. 26 – 31) obsahuje velmi detailní rozbor vývoje pojetí důvodů pro vznik obligací od Gaiovy bipartice až po Justiniánovu kvadripartici s tím, že autorka se i v této kapitole samostatně zamýšlí nad některými obligacemi, které se do oné kvadripartice „nevejdou“.

Kapitoly pátá (Obligace z kontraktu, str. 32 – 84) a šestá (Obligace z deliktu, str. 85 – 99) obsahují analýzu obou hlavních důvodů pro vznik obligací a tyto pasáže by pro svoji systematickostí a přehledností byly přínosné v každé učebnici římského práva, případně jakéhokoliv úvodu do studia práva soukromého.

Sedmá kapitola (*Varie causarum figurae*, str. 100 – 118) je celá věnována kvazikontraktům a kvazideliktům a autorka opět projevuje výrazně systematický přístup k probírané materii.

Osmá kapitola (*Naturální obligace*, str. 119 – 124) je v jistém smyslu dovětkem v rámci analytické části práce.

Následuje pak ještě – tak trochu nad rámec zadání práce – komparatistická studie na téma závazků v římském právu a závazků v dnešním pojetí. Nutno říci, že tato část vhodně doplňuje vlastní jádro práce a považuji ji za velmi přínosnou.

Závěr (str. 131 – 133) je stručnou rekapitulací obsahu práce s tím, že autorka své úvahy dovádí až do nejaktuálnější současnosti. Připojeno je i anglické resumé, český a anglický abstrakt práce a seznam použité literatury a klíčová slova. Pokud jde o literaturu, autorka odkazuje na cca 60 položek s jazykovým záběrem čeština – slovenština – angličtina a na prameny, ať již publikované v latinském originále nebo v českém překladu.

Celkově je práce obsahově zajímavá a psaná čtivě. Je zřejmé, že při vytváření práce autorka průběžně téma konzultovala a při zpracovávání textu projevila samostatnost a tvůrčí přístup a to i v tom smyslu, že používá prameny.

Práci doporučuji k obhajobě.

Při obhajobě doporučuji rozvést úvahu o obligacích, jdoucích nad rámec Justiniánovy kvadripartice, a dále o pojetí kvazideliktu špatně soudícího soudce.

V Praze, dne 19. března 2012

JUDr. David Falada